

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 8. november 2019
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Malene Lejbach
Sagsnr.: 2019-0030-2831
Dok.: 1263244

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 72 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 14. oktober 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Preben Bang Henriksen (V).

Nick Hækkerup

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 72 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for brugen af straffelovens § 82, nr.13, hvorefter det i almindelighed skal betragtes som en formildende omstændighed, at straffesagen ikke er afgjort indenfor rimelig tid, og vil ministeren i den forbindelse anføre retspraksis, hvori emnet er indgået indenfor de seneste 3 år?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Det følger af straffelovens § 82, nr. 13, at det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som en formildende omstændighed, at straffesagen mod gerningsmanden ikke er afgjort inden for en rimelig tid, uden at dette kan bebrejdes gerningsmanden. Bestemmelsen i straffelovens § 82, nr. 13, skal ses i lyset af artikel 6, stk. 1, i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og den heraf afledte retspraksis, hvorefter enhver har ret til en retfærdig rettergang inden en rimelig frist. Tilsvarende skal det i almindelighed indgå som en formildende omstændighed, at der er gået så lang tid, siden den strafbare handling blev foretaget, at anvendelse af den sædvanlige straf er unødvendig, jf. straffelovens § 82, nr. 14.

Det beror på rettens konkrete vurdering af sagens samlede omstændigheder, om straffen i en sag bør fastsættes under henvisning til bestemmelserne i straffelovens § 82, nr. 13 og 14. I den forbindelse lægges der bl.a. vægt på forbrydelsens karakter, sagens betydning og kompleksitet samt den tiltaltes og myndighedernes adfærd i forbindelse med sagens behandling.

Der er derfor ikke i alle sager, hvor der har været tale om lang sagsbehandlingstid, grundlag for at nedsætte straffen. Endvidere kan der ikke opstilles præcise retningslinjer for, at en bestemt varighed for en sags behandling, f.eks. et bestemt antal måneder eller år, i sig selv medfører, at der foreligger en lang sagsbehandlingstid, der vil kunne føre til en formildelse af straffen. Der findes således i retspraksis eksempler på, at selv meget lange sagsbehandlingstider ikke har medført en nedsættelse af straffen, idet der har foreligget en rimelig begrundelse for, at sagen ikke på et tidligere tidspunkt har kunnet færdigbehandles. Omvendt vil selv kortere sagsbehandlingstider efter retspraksis – afhængig af sagens konkrete omstændigheder – kunne medføre en formildelse af straffen, hvis der ikke kan påvises særlige forhold i sagen, som kan begrunde sagsbehandlingstidens længde.

Rigsadvokaten har til brug for besvarelsen af spørgsmålet gennemgået trykt retspraksis i Tidsskrift for kriminalret (TFK) og Ugeskrift for Retsvæsen (UFR) igennem de sidste 3 år, hvor straffelovens § 82, nr. 13 har været et tema. Dommene anføres herunder med et kort referat af sagens genstand og forløb.

TFK2019.894

Ikke formildelse, jf. straffelovens § 82, nr. 13.

Overtrædelse af reglerne om køre-hvile-tid.

Sagsbehandlingstid fra anmeldelse til endelig dom: 1.702 dage.

Sagen afventede bl.a. vedtagelse og ikrafttrædelse af lovændringer på køre-hvile-tidsområdet.

Sagsbehandlingstiden fandtes ikke i så væsentlig omfang at have oversteget det rimelige, at der var grundlag for at kompensere T herfor, jf. straffelovens § 82, nr. 13.

TFK2019.665

Formildelse, jf. straffelovens § 82, nr. 13.

Tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden.

Sagsbehandlingstid fra anmeldelse til dom i 1. instans: 1.206 dage.

Den lange sagsbehandlingstid beroede til dels på forsvarerens og den tiltaltes forhold.

Som følge af den lange sagsbehandlingstid blev den tiltalte kompenseret for straf, jf. straffelovens § 82, nr. 13, således, at bødestrafen på 2.500 kr. bortfaldt.

TFK2018.1265

Ikke formildelse, jf. straffelovens § 82, nr. 13.

Kørsel i hashpåvirket tilstand.

Sagsbehandlingstid fra anmeldelse til endelig dom: 902 dage.

Sagsbehandlingstiden skyldtes bl.a., at sagen havde været sat i bero på ændrede regler om sanktionsfastsættelse ved kørsel i THC-påvirket tilstand.

Den omstændighed, at sagen havde været sat i bero i længere tid medførte ikke formildelse af fængselsstraffen, idet berostillelse var til fordel for tiltalte i form af kortere frakendelsestid, jf. straffelovens § 82, nr. 13.

TFK2018.870

Formildelse, jf. straffelovens § 82, nr. 13.

Kørsel i amfetaminpåvirket tilstand.

Sagsbehandlingstid fra anmeldelse til endelig dom: 1.084 dage.

Anklagemyndigheden indleverede anklageskrift 774 dage efter anmeldelse.

Landsretten anførte, at der var tale om en ukompliceret strafesag, og at sagsbehandlingstiden, inden anklageskriftet blev indleveret ved byretten, i væsentlig grad havde oversteget det rimelige, uden at det skyldtes tiltaltes forhold. Tiltalte blev derfor kompenseret, jf. straffelovens § 82, nr. 13, hvorved fængsels-

straffen på 20 dage i det hele blev gjort betinget uden vilkår om samfundstjeneste.

TFK2018.619

Ikke formildelse, jf. straffelovens § 82, nr. 13.

Kørsel i alkohol- og hashpåvirket tilstand, under tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden, samt kørsel i frakendelsestiden.

Sagsbehandlingstid fra anmeldelse til endelig dom: 834 dage.

Sagen havde bl.a. afventet ændring af færdselsloven og derefter lovens ikrafttrædelse.

Landsretten anførte, at lovændringen bl.a. havde medført formildelse af straffen for kørsel med THC i blodet, såfremt koncentrationen var høj. Under disse omstændigheder fandtes sagsbehandlingstiden ikke i så væsentlig omfang at have oversteget det rimelige, at der var grundlag for at kompensere den tiltalte herfor, jf. straffelovens § 82, nr. 13.

TFK2018.622

Ikke formildelse, jf. straffelovens § 82, nr. 13.

Kørsel i hashpåvirket tilstand og kørsel i frakendelsestiden.

Sagsbehandlingstid fra anmeldelse til endelig dom: 710 dage.

Sagen havde bl.a. afventet ændring af færdselsloven og derefter lovens ikrafttrædelse.

Landsretten anførte, at lovændringen bl.a. havde medført formildelse af straffen for kørsel med THC i blodet, såfremt koncentrationen var høj. Under disse omstændigheder fandtes sagsbehandlingstiden ikke i så væsentlig omfang at have oversteget det rimelige, at der var grundlag for at kompensere den tiltalte herfor, jf. straffelovens § 82, nr. 13.

TFK2018.61

Formildelse, jf. straffelovens § 82, nr. 13.

Videregivelse af fotos og filmklip af seksuel karakter af sin eks-kæreste på internettet.

Sagsbehandlingstid fra anmeldelse til endelig dom: 1.094 dage.

Anklagemyndigheden indleverede anklageskrift til byretten 883 dage efter anmeldelse.

Landsretten tiltrådte, at straffen på 60 dage blev gjort betinget med vilkår om samfundstjeneste, idet sagen ikke var fremmet med tilstrækkelig hurtighed fra anklagemyndighedens side.

TFK2017.269

Formildelse, jf. straffelovens § 82, nr. 13.

Overtrædelse af hvidvaskloven.

Sagsbehandlingstid fra anmeldelse til endelig dom: 1.314 dage.

Anklagemyndigheden indleverede anklageskrift til byretten 923 dage efter anmeldelse.

Landsretten fandt, at der ved udmålingen af bødens samlede størrelse skulle tages højde for sagens forløb og tidsmæssige udstrækning, der ikke beroede på tiltaltes forhold, men alene på

anklagemyndighedens sagsbehandling. Landsretten nedsatte på den baggrund bøden fra 30.000 kr. til 10.000 kr., jf. straffelovens § 82, nr. 13.

TFK2017.1292

Formildelse, jf. straffelovens § 82, nr. 13.

Overtrædelse af spillelovgivningen.

Sagsbehandlingstid fra sigtelse til endelig dom: 4.566 dage.

Anklagemyndigheden indleverede anklageskrift til byretten 4.143 dage efter sigtelse.

Den lange sagsbehandlingstid beroede bl.a. på, at alle sager vedrørende den dagældende tips- og lottolovs § 10, ad flere omgange blev sat i bero bl.a. med henblik på en præjudiciel forelæggelse for EU-Domstolen af et spørgsmål om, hvorvidt loven var i strid med EU-traktatens bestemmelser om fri udveksling af tjenesteydelser.

Højesteret stadfæstede landsrettens kendelse og anførte, at sagsbehandlingstiden i den foreliggende sag forud for tiltalerejsning havde været meget langvarig og betydeligt havde oversteget det rimelige. Højesteret tiltrådte på den baggrund, at den samlede sagsbehandlingstid i tilfælde af domfældelse skulle tillægges væsentlig betydning ved straffens fastsættelse.

TFK2017.1377

Formildelse, jf. straffelovens § 82, nr. 13.

Overtrædelse af gødningsanvendelsesreglerne.

Sagsbehandlingstid fra anmeldelse til endelig dom: 1.934 dage.

Anklagemyndigheden indleverede anklageskrift til byretten 1.478 dage efter sigtelse.

Sagen afventede bl.a. udtalelse fra Specialudvalget til belysning af lovligheden af gødningsreglerne herunder om disse var i strid med EU-reglerne.

Landsretten anførte, at sagsbehandlingstiden i så væsentligt omfang havde oversteget det rimelige, at den tiltalte skulle kompenseres herfor. Bøden blev nedsat.

TFK2016.1151

Formildelse, jf. straffelovens § 82, nr. 13.

Seksuel krænkelse af steddatter.

Sagsbehandlingstid fra anmeldelse til endelig dom: 931 dage.

Anklagemyndigheden indleverede anklageskrift til byretten 610 dage efter anmeldelse.

Landsretten anførte, at der var tale om en ukompliceret sag, og landsretten fandt, at sagsbehandlingstiden ved anklagemyndigheden, uden at det beroede på tiltaltes forhold, i så væsentligt omfang havde oversteget det rimelige, at han skulle kompenseres herfor ved straffens fastsættelse, jf. straffelovens § 82, nr. 13. Landsretten fandt, at compensationen skulle ydes på den måde, at statskassen skulle betale sagens omkostninger for begge parter.

TFK2016.583

Formildelse, jf. straffelovens § 82, nr. 13.

Overtrædelse af husdyrbrugsloven.

Sagsbehandlingstiden fra anmeldelse til dom i 1. instans: 1.595 dage.

Sagen i byretten afventede bl.a. afgørelse i to tilsvarende sager ved Vestre Landsret, hvor der forventeligt ville komme en principiel stillingtagen til spørgsmålet.

Landsretten anførte, at idet sagen havde været lang tid undervejs, uden at dette skyldtes tiltaltes forhold, og idet der var tale om en forholdsvis simpel sag, skulle bødestrafen nedsættes fra 50.000 kr. til 22.500 kr., jf. straffelovens § 82, nr. 13.

Der kan i øvrigt henvises til Rigsadvokatens bidrag til Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 242 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, hvor det bl.a. fremgår, at en overordnet gennemgang af trykt praksis for de seneste 10 år indikerer, at den samlede sagsbehandlingstid fra anmeldelse til dom i 1. instans skal op på mindst 1 ½ år, før domstolene i almindelighed overvejer muligheden for i medfør af straffelovens § 82, nr. 13 og 14, at tillægge sagsbehandlingstidens længde en formildende omstændighed ved straffens fastsættelse.”

Jeg har i forlængelse af ovenstående bidrag supplerende anmodet Rigsadvokaten om at redegøre for trykt og utrykt praksis vedrørende straffelovens § 82, nr. 13, inden for de seneste 5 år. Når jeg har modtaget oplysningerne fra Rigsadvokaten, vil jeg forholde mig til, om det måtte give anledning til at foretage ændringer på området.